

Stichting Kulsan Er zit muziek in Turkije

André Nuchelmans

Adnan Dalkiran kwam in 1980 om politieke redenen en in het kader van gezinshereniging vanuit Turkije naar Nederland. Toen in 1987 duidelijk werd dat hij hier zou blijven, besloot hij samen met een aantal vrienden een stichting in het leven te roepen om kunst en cultuur uit Turkije in Nederland bekend te maken. Nederland kent een grote Turkse gemeenschap van meer dan 360.000 mensen, die zo'n 1.400 verenigingen telt. Vanwege de politieke en religieuze verschillen leiden deze verenigingen een vrij geïsoleerd bestaan; ze zijn erg naar binnen gericht. De mede door Dalkiran opgerichte Stichting Kulsan (een samentrekking van de Turkse begrippen *kültür* en *sanat*, die respectievelijk cultuur en kunst betekenen) zou hierin verandering moeten brengen.

Dalkiran: 'Het aanvankelijke plan was om een uitgeverij voor Turkse literatuur op te zetten. Maar het allochtonenbeleid was toen vooral gericht op het wegwerken van achterstanden, daar paste een intellectueel project als het onze niet in. We hebben toen besloten om ons te richten op muziek. Niet alleen Turkse klassieke muziek, maar ook mystieke muziek, authentieke volksmuziek en traditionele muziek van de diverse groeperingen en culturen die samen het mozaïek van Turkije vormen.'

In 1989 was het eerste concert een feit en sindsdien heeft Kulsan haar activiteiten langzaam uitgebreid. Inmiddels organiseert de stichting veertig à vijftig concerten per jaar, waarbij zeven of acht groepen een korte tournee door Nederland maken. 'Eerst regelden we vooral optredens voor kleinere zalen zoals Soeterijn en RASA', aldus Dalkiran. 'Tegenwoordig programmeren we ook voor de bekende grote zalen als het Amsterdamse Concertgebouw en de Rotterdamse Doelen.'

Behalve op muziek richt Kulsan zich tegenwoordig ook op andere kunstsectoren. Zo is de organisatie verantwoordelijk voor een Turks/Nederlands filmfestival. Hierbij worden niet alleen bekende Turkse films vertoond, maar zorgt Kulsan ook voor Turks ondertitelde Nederlandse films. Voor een aantal van die films zorgt Dalkiran dat ze in Turkse bioscopen gedraaid worden. In 2007 is de stichting medeverantwoordelijk voor het grootse festival *Turkey Now: music and arts from Turkey*. Dit moet van januari tot en met april in Amsterdam en Rotterdam plaats gaan vinden om de kandidatuur van Turkije voor het lidmaatschap van de Europese Unie te ondersteunen.

André Nuchelmans

is redacteur van *Boekman* en stafmedewerker van de Boekmanstichting

Cross-overmuziek

Kernactiviteit blijft echter het presenteren van Turkse acts op de Nederlandse concertpodia. Dalkiran benadrukt dat daar veel tijd en energie in gaat zitten. 'Het muziekleven in Turkije is vooral georganiseerd rond de orkesten van de staatstelevisie en de overheid. Daar zoek ik samen met mededirecteur Veronica Divendal afzonderlijke musici uit die vervolgens in een nieuw orkest gaan oefenen. De resultaten leggen we voor aan de Nederlandse podia en dan beginnen de onderhandelingen.' Als de podia eenmaal weten wat zij willen, dan is Kulsan verantwoordelijk voor het regelen van vliegtickets, arbeidsvergunningen en het verblijf in Nederland. Dat de 150.000 euro subsidie die de nationale overheid Kulsan toekent, niet toereikend is voor alles, moge duidelijk zijn. Gelukkig draagt ook de gemeente Amsterdam een steentje bij en weet Dalkiran de weg naar particuliere en overheidsfondsen goed te vinden. Het kost hem echter wel veel van zijn toch al schaarse tijd om het financiële plaatje rond te krijgen.

Het publiek dat op de concerten afkomt is voor een groot deel (zestig procent) van Nederlandse oorsprong. De rest heeft merendeels een Turkse achtergrond. Inmiddels heeft Kulsan door cross-overconcerten van Turkse muziek met onder andere flamenco, Indiase muziek en het Willem Breuker Kollektief ook publiek met een andere achtergrond aan zich weten te binden. Volgens Dalkiran dé manier om Nederlanders met verschillende achtergronden bij elkaar te krijgen.

Begin dit jaar besloot de overheid dat op vier plaatsen in het land een Huis voor de Culturele Dialoog moet komen om het debat en de uitwisseling tussen verschillende bevolkingsgroepen te stimuleren. Dalkiran ziet niet veel in dit plan. Het is voor hem vooral wrang om te merken met welk gemak de overheid daar enkele miljoenen voor opzij legt, terwijl Kulsan elke

stap moet verantwoorden voor anderhalve ton subsidie. In zijn ogen is het vooral een politieke beslissing om te laten merken dat de overheid wel degelijk probeert de verschillende bevolkingsgroepen nader tot elkaar te brengen. Wat vervolgens in het nieuwe instituut moet gebeuren, is hem evenmin duidelijk. 'Zo'n nieuw instituut kan nooit over de kennis en ervaring beschikken die een organisatie als Kulsan in bijna twintig jaar heeft opgebouwd. Waarom zo'n nieuwe instelling in het leven roepen als er al zoveel ervaring in de vele instellingen aanwezig is die elk hun eigen specialisme hebben?'

Momenteel krijgt Kulsan uitsluitend subsidie om Turkse musici naar Nederland te halen. Er bestaat echter vanuit de Nederlandse muzieksector ook interesse om in Turkije op te treden. 'Wekelijks melden zich musici bij ons die graag in Turkije optreden, maar helaas krijgen we daar geen subsidie voor van het ministerie van OCW.' Dalkiran ziet de toekomst rooskleurig tegemoet. 'Er blijkt een duidelijke markt en interesse voor organisaties als de onze, die zich op de kunst en cultuur uit één bepaald land richten, zoals Marmoucha, dat zich op de organisatie van evenementen voor Marokkaanse jongeren richt.'

Tiong Ang (Indonesië)

boven: *School (11:56 AM)* (videostill), 2002; onder: *School 1* (videostill), 2001
www.lumentravo.nl

Remy Jungerman (Suriname),

boven links: *Comm. Tree* (installatie), 2004-2005; boven rechts: *Inwards* (installatie), 2002; onder: *Absolute truth* (installatie), 2004
www.lumentravo.nl

